

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2011/61
Karar Sayısı : 2011/99
Karar Günü : 16.6.2011
R.G. Tarih-Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Kilis 2. Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 25.5.2005 günlü, 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun Geçici 2. maddesinin Anayasa'nın 38. maddesine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Hırsızlık suçundan dolayı Kilis Asliye Ceza Mahkemesince verilen mahkumiyet kararına ilişkin arşiv kaydının başvuran Mahkemenin 6.4.2011 günlü, 2011/44 değişik iş sayılı kararıyla silinmesi üzerine, Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün istemiyle yerel Cumhuriyet Savcısınca söz konusu kararın kaldırılması için yaptığı başvuru sırasında, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur

II- İTİRAZ KONUSU YASA KURALI

5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun iptali istenen Geçici 2. maddesi şöyledir:

'(1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce toplanmış olsun veya olmasın, suç tarihi itibarıyla bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki kayıtlar hakkında, 3682 sayılı Kanuna göre süre yönünden silinme koşulu oluşanlar silinir; diğer kayıtlar için bu Kanun hükümlerine göre işlem yapılır. Anayasanın 76 ncı maddesi ile özel kanun hükümleri saklıdır.

(2) Birinci fıkra gereğince işlem yapılarak arşive alınan kayıtlar hakkında, 3682 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen sürelerin dolduğu veya ertelenmiş olan hükmün esasen vâki olmamış sayıldığı hallerde bu tarih esas alınarak, Anayasanın 76 ncı maddesi ve özel kanunlarda sayılan suç ve mahkûmiyetler dışındaki kayıtlar için ilgilinin, Cumhuriyet Başsavcılığının veya Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün talebi üzerine hükmü veren mahkemece veya talep edenin bulunduğu yer asliye ceza mahkemesince arşiv kaydının silinmesine karar verilir.'

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca, Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Serruh KALELİ, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Fettah OTO, Serdar ÖZGÜLDÜR, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Alparslan ALTAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ve Erdal TERCAN'ın katılmalarıyla 16.6.2011 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle davada uygulanacak kural ve sınırlama sorunu görüşülmüştür.

A- Uygulanacak Kural Sorunu

Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesine göre, mahkemeler, bakmakta oldukları davalarda uygulayacakları kanun ya da kanun hükmünde kararname kurallarını Anayasa'ya aykırı görürler veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırlarsa, o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaya yetkilidirler. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

İtiraz konusu Geçici 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde, suç tarihi itibarıyla 5352 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önceki kayıtlar hakkında, 3682 sayılı Kanun'a göre süre yönünden silinme koşulu oluşanların silineceği; diğer kayıtlar için ise bu Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hükmü yer almaktadır. Aynı fıkranın ikinci ve son cümlesinde ise Anayasa'nın 76. maddesi ile özel kanun hükümlerinin saklı olduğu kuralına yer verilmiştir.

Başvuran Mahkemenin bakmakta olduğu davada talepte bulunan, daha önce işlemiş olduğu 'hırsızlık suçu'na ilişkin arşiv kaydının silinmesini istemektedir. Söz konusu 'hırsızlık suçu' ise 5352 sayılı Yasa'nın Geçici 2. maddesinin ikinci cümlesinde belirtilen 'Anayasa'nın 76. maddesi ile özel kanun hükümleri' kapsamında kalan bir suç türüdür. Bu durumda, Anayasa'nın 76. maddesi ve özel kanun hükümleri kapsamında bulunmayan mahkumiyet kararlarına ilişkin arşiv kayıtları hakkında uygulanabilecek olan, Geçici 2. maddenin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin, davada uygulanacak kural niteliğinde bulunmadığı açıktır.

Bu nedenle, 5352 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu cümleye ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddine, dosyada eksiklik bulunmadığından, 5352 sayılı Yasa'nın Geçici 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının son cümlesinin esasının incelenmesine, oybirliğiyle karar verilmiştir.

B- Sınırlama Sorunu

Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Kanun'un 40. maddesine göre, Anayasa Mahkemesi'ne yapılacak başvurular, itiraz yoluna başvuran Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulayacağı yasa kuralları ile sınırlıdır.

İtiraz yoluna başvuran Kilis 2. Asliye Ceza Mahkemesi, 5352 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesinin (2) numaralı fıkrasının tamamının iptalini istemektedir.

5352 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesinin (2) numaralı fıkrasında, aynı maddenin birinci fıkrası gereğince işlem yapılarak arşive alınan kayıtlar hakkında, 3682 sayılı Kanun'un 8. maddesinde öngörülen sürelerin dolduğu veya ertelenmiş olan hükmün esasen vâki olmamış sayıldığı hallerde bu tarih esas alınarak, Anayasa'nın 76. maddesi ve özel kanunlarda sayılan suç ve mahkûmiyetler dışındaki kayıtlar için ilgilinin, Cumhuriyet Başsavcılığının veya Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün talebi üzerine hükmü veren mahkemece veya talep

edenin bulunduğu yer asliye ceza mahkemesince arşiv kaydının silinmesine karar verileceği hükmü yer almaktadır.

Bir başka ifadeyle itiraz konusu fıkra, Kanun'un yürürlük tarihinden önce işlenmiş suçlara ilişkin tüm kayıtlar ile Anayasa'nın 76. maddesi ve özel kanunlarda belirtilen mahkûmiyet kararlarına ilişkin kayıtlar için ortak bir düzenleme söz konusudur. Oysa, başvuran Mahkemenin bakmakta olduğu dava, Anayasa'nın 76. maddesi ile diğer özel kanunlarda belirtilen suçlar kapsamına giren 'hırsızlık suçu'na ilişkin arşiv kaydının silinmesine ilişkindir. Bu nedenle, 5352 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesinin (2) numaralı fıkrasına ilişkin esas incelemenin, "Anayasa'nın 76 ncı maddesi ve özel kanunlarda sayılan suç ve mahkûmiyetler dışındaki kayıtlar için" bölümüyle sınırlı olarak yapılmasına oybirliğiyle karar verilmiştir.

IV- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanan Anayasa kuralı ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

5352 sayılı Yasa'nın Geçici 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının son cümlesi ile aynı maddenin (2) numaralı fıkrasının sınırlama kararı uyarınca incelenen "*Anayasa'nın 76 ncı maddesi ve özel kanunlarda sayılan suç ve mahkûmiyetler dışındaki kayıtlar için*" bölümünün Anayasa Mahkemesi'nin 20.1.2001 günlü, E. 2008/44, K. 2011/21 sayılı kararıyla iptal edilmesi ve iptal kararının yürürlüğe girmesi için bir yıllık süre verilmiş bulunması nedeniyle, itiraz konusu cümle ve bölüm hakkında YENİDEN KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA karar verilmesi gerekir.

V- SONUÇ

25.5.2005 günlü, 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun Geçici 2. maddesinin;

1- (1) numaralı fıkrasının 'Anayasanın 76 ncı maddesi ile özel kanun hükümleri saklıdır.' biçimindeki son cümlesi,

2- (2) numaralı fıkrasının " Anayasanın 76 ncı maddesi ve özel kanunlarda sayılan suç ve mahkûmiyetler dışındaki kayıtlar için " bölümü,

20.1.2011 günlü, E. 2008/44, K. 2011/21 sayılı kararla iptal edildiğinden, itiraz konusu cümle ve bölüm hakkında YENİDEN KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, 16.6.2011 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Başkanvekili
Haşim KILIÇ Üye	Osman Alifeyyaz PAKSÜT Üye	Serruh KALELİ Üye
Ahmet AKYALÇIN Üye	Mehmet ERTEN Üye	Fettah OTO Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Zehra Ayla PERKTAŞ	Recep KÖMÜRCÜ

Esas Sayısı : 2011/61
Karar Sayısı : 2011/99

Üye

Alparslan ALTAN
Üye

Nuri NECİPOĞLU
Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Burhan ÜSTÜN

Üye

Engin YILDIRIM
Üye

Hicabi DURSUN
Üye

Erdal TERCAN